رسالہ مولفہ مولوی سید حسین حیدر صاحب حسینی ماربروی موسومہ

فوز عظیم

باہتمام کمترین خلائق فرزند حسین احسن منیجر مطبع عفا اللہ عنہ

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الحمد للہ العزیز العلام ولی الانعام واکمل الصواۃ وافضل السلام علی سید الانام
سیدنا ومولانا محمد ن الذی ہو للانبیاء ختام وعلی آلہ العظام واصحابہ الکرام
واولیاء امتہ الی یوم القیام اما بعد از فقیر سید حسین جنید حسینی قادری نجدی
جملہ اہل اسلام عرض آنکہ سابق ازین دربارہ مناکحت واقتداء نماز با روافض استفتای
از علماء اعلام خواستہ بودم چونکہ در جوابات نسبت بعض عقائد شان حکم جزم کفر ونسبت
بعض عقائد حکم فسق تحریر گردیدہ ونیز اختلاف عقائد فرقہای شان بثبوت رسیدہ
لہذا برای دریافت حال عقائد مجتہد حال واتباع او بتحریر سوال پرداختہ جواب
حاصل ساختہ وبآن سوال وجواب بخدمات علماء اہل سنت گذرانیدہ جواب
آن منضم سوال وجواب سابق گردانیدہ اللہ تعالی جملہ اہلسنت را بتوفیق عمل بر آن
عطا فرماید واللہ یہدی من یشاء الی صراط مستقیم واین رسالہ را بکملہ در روافض

ردروافض مولفہ سابقہ خود موسوم ساختم امید از ناظرین آنست کہ فقیر را بہ دعاء
خیر یاد دارند و زبان طعن و تشنیع نکشایند و باللہ التوفیق و علیہ التکلان ولاحول
ولاقوۃ الا باللہ العلی العظیم **مسئلہ** اول انیکہ قذف عائشہ صحیح بود
یا عائشہ از قذف بری بود چنانکہ مخالفین میگویند و آیات قرآنی در
براءت وی حجت می آرند حالش چگونہ است **جواب** قذف عائشہ
صحیح نیست بچند وجوہ **اوّل** قذف فی نفسہ حرام است و از گناہان کبیرہ است
و برای آن حد از جانب شارع مقرر است اجماعاً چنانکہ حقتعالی در قرآن مجید فرمودہ
والذین یرمون المحصنات تا قول خود فاجلدوہم ثمانین جلدۃ **دوم** آنکہ
ارتکاب عائشہ بامری موجب قذف اصلی ندارد **سوم** آنکہ نسبت زنا کردن
باحاد مومنین و مومنات بدون ثبوت قطعی شایان شان اہل ایمان
نیست چہ جائیکہ بہ نسبت زوجات نبی کہ خلاف داب و آداب جناب
رسالتمآب باشد خلاصہ انیکہ قذف عائشہ ۱ ناجائز و قاذف
آثم و مستاہل حد شرعی چنانکہ جناب رضوانماب اعلی اللہ مقامہ در تکفیر المکفرین
آفادہ فرمودہ اند آری عائشہ باتفاق امامیہ ۲ بود چراکہ
محارب رسولخدا بود باین نظر کہ جناب رسالتمآب فرمودہ بودند یا علی
حربک حربی و سلمک سلمی و ظاہر است کہ عائشہ با جناب امیر علیہ السلام محاربہ
کردہ پس بعد ترتیب مقدمات نتیجہ محاربہ عائشہ با رسولخدا ثابت میشود
و ہویدا است کہ محارب رسول ضرور ۳ خواہد بود و ہم عائشہ بر جناب
علیہ السلام کہ باتفاق فریقین از اولی الامر بودند باوجود قول خدا بہ نسبت
ازواج نبی وقرن فی بیوتکن ولا تبرجن تبرج الجاہلیۃ الاولی الایہ خروج کردہ و علانیت
خود ظاہر کردہ با آنکہ حقتعالی میفرماید اطیعوا اللہ و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم

وہمچنین دیگر وجوہ کہ گنجایش ذکر دریں جواب ندارد واللہ یعلم | سید علی محمد ۱۲۶۳

سوال از علماء اہلسنت شخصیکہ مانند عقیدۂ مذکورہ جواب مرقوم بالا اعتقاد دارد بموجب مذہب مختار جمہور اہلسنت حکمش چیست مقصود سائل صرف از بیان حکم شرعی است دربارۂ جواز و عدم جواز اقتداء نماز و مناکحت بمعتقدین عقیدہ بالا حاجت تحریر دلائل مفصلہ و تردید عقیدہ شان کہ در رسائل مطولہ مرقوم است نیست الجواب بمذہب اہلسنت وجماعت قذف حضرت صدیقہ کبری زوجۂ مطہرہ جناب رسولخدا صلی اللہ علیہ وسلم بالاجماع کفر است و در بسیاری از کتب روافض اقرار این کفر شنیع موجود است اما چون مجتہد حال در جواب سوال انکار ازان نموده صرف بر تبرا لعن وطعن اکتفا کردہ پس حکمش اینکہ دربارۂ معتقدین ہمچو اعتقاد اختلاف است بسیاری از فقہای کرام حکم کفر فرمودہ اند پس بر ین مذہب نماز خلف شان قطعاً فاسد و مناکحت باوشان یقیناً حرام محض است اما متکلمین حکم قطعیت کفر نفرمودہ اند متبع نوشتہ اند و ہمین است مختار محققین پس بر چند فساد قطعی اقتداء نماز و حرمت یقینی مناکحت لازم نیست اما کراہت تحریمی کہ قریب حرام است لازم است و تفصیل این مسئلہ در کتب فقہ مثل ردالمحتار وغیرہ مذکور است و دلائل اوہام روافض بدلائل کافیہ وشافیہ در کتب کلامیہ مسطور است دریں جا حسب استدعای سائل صرف بر بیان حکم اکتفا کردہ شد فقط

کتبہ الفقیر الحقیر عبد القادر محب الرسول ابن مولینا فضل الرسول الحنفی القادری البدایونی | محب الرسول عبد القادر ۱۲۸۱

الجواب صحیح نور احمد الجواب صحیح محب احمد الجواب صحیح فضل احمد الجواب صحیح محمد فصیح الدین عباسی الجواب صحیح محمد فضل المجید فاروقی الجواب صحیح علی احمد الجواب صحیح محمد جمیل الدین احمد قادری مسئلہ

مسئلہ دوم آنکہ مرتبہ اہلبیت نبوی صلواۃ اللہ علیہم اجمعین سیما مولینا ومقتدینا حضرت امیر المومنین امام المسلمین بلافصل خلیفہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم یعنی شیر خدا حضرت علی مرتضی صلواۃ اللہ علیہ از سائر انبیا سوای حضرت سرور کائنات ختم المرسلین علیہ الف الف تحیۃ والثنا افضل است یا نہ

جواب البتہ مراتب ائمہ ہدا علیہم التحیۃ والثنا از سائر انبیا بلکہ رسولان اولی العزم سوای حضرت حاتم المرسلین صلواۃ اللہ علیہ زیادہ بود و رتبہ جناب امیر علیہ السلام نیز چنانکہ ظاہر میشود از مراجعت بسوی سیرت و خصائص وکلمات آنحضرت و سائر انبیا با آنکہ آیات متکاثرہ و روایات متوافرہ برین امر دلالت میکنند مثل انیکہ جناب رسولخدا صلی اللہ علیہ وسلم جناب امیر علیہ السلام را نفس خود فرموده کما یلوح من قولہ تعالوا ندع ابناءنا وابناءکم ونساءنا ونساءکم وانفسنا وانفسکم و باتفاق فریقین ثابت است کہ جناب امیر علیہ السلام در یوم مباہلہ بجای نفس رسول خدا بودند و بر صاحب عقل سلیم و فہم مستقیم پوشیدہ نیست کہ جناب رسولخدا افضل از سائر انبیا بودند پس بمقتضای قیاس مساوات فضیلت حضرت امیر بر سائر انبیا است چہ جائیکہ مساوات آری اعتقاد فضیلت یا مساوات جناب ولایت مآب با حضرت رسالت مآب من جمیع الوجوہ کفر است و اگر نہ فضیلت یا مساوات فرع با اصل لازم خواہد آمد و عقل عاقلی آنرا تجویز نمیتوان کرد [سید علی محمد] **سوال** از علماء اہلسنت بتصریح سابق

الجواب بموجب مذہب اہلسنت و جماعت تفضیل غیر نبی بر یکی از انبیا کرام کفر است و خروج از دائرہ اسلام باجماع عام ائمہ اعلام پس چون در جواب بالالتزام آن ست معتقدین عقیدہ بالا کافر مطلق اند

اقتداء نماز بآنان فاسد و مناکحت باوشان حرام است فقط کتبه
الفقیر الحقیر عبد القادر محب الرسول ابن مولینا فضل الرسول الحنفی القادری
البدایونی [محب رسول عبد القادر ١٣٠٨] الجواب صحیح نور احمد الجواب صحیح محب احمد الجواب صحیح
فضل احمد الجواب صحیح محمد فصیح الدین عباسی الجواب صحیح محمد فضل المجید
فاروقی الجواب صحیح علی احمد الجواب صحیح محمد جمیل الدین احمد قادری **مسئلہ** سوم
اینکه تقیه از رسول خدا صلی الله علیه وسلم گاهی بوقوع آمده یانه و
معنی تقیه چیست **جواب** معنی تقیه حفظ نفس است از ضرر اعداء دین
در غیر مواضع مستثناة و وجوب آن از ضروریات مذهب است و ترک
آن منهی عنه بنص قرآن مجید و تقیه جناب رسالتمآب در مواضع
عدیده ثابت است چنانچه حال غار در غایت اشتهار بل
کالشمس علی رابعة النهار [سید علی حسین ١٣٠٦] **سوال** از علمای اهلسنت
بتصریح سابق **الجواب** در مسئله تقیه که متنازع فیه فریقین است
حفظ نفس را از ضرر اعدای دین پیش نمودن و حکایت هجرت و قصه
غار ثور ذکر کردن محض تغلیط است کلام درین است که جواز تکلم
اقوال کاذبه باطله روبروی کافران و کتمان حق باوجود حکم حضرت
سبحان بنابر وهم و گمان و خوف ایذاء دشمنان باوجود اطمینان از حضرت
حقسبحانه نسبت انبیاء کرام علیهم السلام که معنی تقیه و مذهب روافض است
کفر است پس هر که این عقیده دارد کافر است و اقتداء نماز باوی فاسد
و مناکحت حرام محض است فقط کتبه الفقیر الحقیر عبد القادر محب الرسول ابن
مولینا فضل الرسول الحنفی القادری البدایونی [محب الرسول عبد القادر ١٣٠٨] الجواب صحیح
نور احمد الجواب صحیح محب احمد الجواب صحیح فضل احمد الجواب صحیح محمد فصیح الدین

محمد فصیح الدین عباسی الجواب صحیح محمد فضل المجید فاروقی الجواب صحیح علی احمد
الجواب صحیح محمد جمیل الدین احمد قادری مسئلہ چہارم اینکہ نزول
صحائف بر ائمہ معصومین صلوۃ اللہ علیہم اجمعین بچہ طور شدہ آیا بطور
الہام یا بطور وحی انبیاء جواب صحف وکلماتیکہ از حضرات ثابت
گردیدہ بمثل الہام بودہ ویا بالواسطہ مستند بجانب وحی رب علام و
ازبسکہ بوجہ عصمت از نفسانیت وکلام خطا مبرا بودند وکلمات حقسبحانہ
حضرات منسوب بجانب وحی والہام بودہ خلاصہ کلمات وحیانیہ یا شرح
کتب بانیہ بودپس نسبت آنہا بجانب خود خدا بطور مجاز صحیح ومجاز
سید علی محمد ۱۲۶۳ سوال از علماء اہلسنت بتصریح سابق الجواب قول
نزول صحف آسمانی ووحی ربانی بعد جناب خاتم النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
از کتب معتمدہ روافض ثابت است واین کفر است بالیقین باجماع ائمہ
دین اما چون مجتہد حال در جواب سوال از نزول وحی حقیقی انکار نمودہ
منتسبت بالہام ووحی مجازی گردیدہ نسبت آن بحضرت حقسبحانہ بحجت
اعتقاد عصمت ائمہ کرام جائز داشتہ پس حکمش اینکہ اثبات عصمت
غیر انبیا گمراہی وبدمذہبی است وبعض علماء حکم کفر ہم فرمودہ اند بہر حال
اقتداء نماز معتقدین اینعقیدہ فاسدہ ومناکحت باآنان مکروہ قریب
حرام است وبس کتبہ الفقیر الحقیر عبد القادر محب الرسول ابن مولینا فضل الرسول
الحنفی القادری العثمانی البدایونی محب الرسول عبد القادر ۱۲۸۴ الجواب صحیح نور احمد الجواب
صحیح محب احمد الجواب صحیح فضل احمد الجواب صحیح محمد فصیح الدین عباسی
الجواب صحیح محمد فضل المجید فاروقی الجواب صحیح علی احمد الجواب صحیح
محمد جمیل الدین احمد قادری مسئلہ بدا صحیح است یا نہ ومعنی بدا چیست

جواب مراد اصطلاحی از بدو تغیر علم خدا حسب اقتضای مصلحت است نہ بطور پشیمانی چنانچہ در علم الٰہی عمر عمر چہل سال مثلاً گذشت و باز بہ صلہ رحم وغیرہ آنمقدار محو گردیدہ مقدار پنجاہ سال بجایش ثبت شدہ و این امر مذکور مخصوص بعلمیست کہ در لوح محو و اثبات ثبت گردیدہ و از چنین تغیرات ہم علم لوح محفوظ محفوظ و مصئون است و تفصیل اجمال از کتب مبسوطہ مثل حق الیقین و حدیقہ سلطانیہ تواں دریافت

سید علی محمد ۱۲۶۳

سوال از علماء اہل سنت بتصریح سابق **الجواب** در مسئلہ بدا اگرچہ مجتہد مذکور از معنی مشہور کہ بالیقین التزام کفر دران بودہ انکار نمودہ معنی دیگر اختیار نمودہ مگر اعتقاد این معنی ہم کفر و معتقدان کافر است کہ چنانکہ نسبت پشیمانی بجناب باری کفر است ہمچنان نسبت عدم علم مصلحت از سابق و اطلاع بران در لاحق نسبت بجناب خالق خلائق کفر است پس اقتداء نماز معتقدین عقیدۂ مذکورہ فاسد و مناکحت حرام محض و باطل است کتبہ الفقیر الحقیر عبد القادر محب الرسول ابن مولینا فضل الرسول الحنفی القادری العثمانی البدایونی

عبد القادر محب الرسول ۱۲۸۲

الجواب صحیح نور احمد الجواب صحیح محب احمد الجواب صحیح فضل احمد الجواب صحیح محمد فصیح الدین عباسی الجواب صحیح محمد فضل المجید فاروقی الجواب صحیح علی احمد الجواب صحیح محمد جمیل الدین احمد قادری

مسئلہ مصاحب بودن ابو بکر با رسول علیہ السلام در غار ثور چنانکہ مخالفین از آیہ ثانی اثنین اذ ہما فی الغار الخ اثباتش میکنند صحیح است یا نہ و معنی آیہ چیست **جواب** ہی یار غار بلکہ ازین آیہ مسلم لکن ثبوت فضیلتی از ان ممنوع والافعلی المدعی البیان ولیس لہ علیہ من سلطان و نعم ما افید

سید علی محمد ۱۲۶۳

سوال از علماء اہلسنت بتصریح سابق الجواب شرف صحبت حضرت صدیق اکبر رضی اللہ تعالی عنہ باجناب پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم کہ از نص قران شریف ثابت است از قطعیات وضروریات است منکر آن البتہ کافر است یقیناً مگر چونکہ مجتہد درین جواب ہم جای گریز ازان ندیدہ معترف گردیدہ صرف اکتفا بر تبرا وسب نمودہ پس حال این مسئلہ این ست کہ فقہاء کرام حکم کفر فرمودہ اند ومحققین متکلمین صرف مبتدع وفاسق قرار دادہ اند پس بہر حال مناکحت واقتداء نماز بمعتقدین عقیدۂ بالا یا حرام محض یا مکروہ تحریمی قریب حرام ست امار اجح قول اخیر است واللہ علم عند اللہ القدیر کتبہ الفقیر الحقیر عبد القادر محب الرسول ابن مولینا فضل الرسول الحنفی القادری البدایونی

محب الرسول عبد القادر ۱۳۰۲

الجواب صحیح نور احمد الجواب صحیح محب احمد الجواب صحیح فضل احمد الجواب صحیح محمد فضیح الدین عباسی الجواب صحیح محمد فضل المجید فاروقی الجواب صحیح علی احمد الجواب صحیح محمد جمیل الدین احمد قادری

مسئلہ ۸ منقسم انیکہ در قران مجید جمع کردہ عثمان تحریف ونقصان بوجہ من الوجوہ از امثال تغیر اعراب وکلمات یا آیات وتخریج آیات وسور مدائح مرتضویہ ودیگر اہلبیت نبویہ ومخالفت وترتیب آن وغیرہ واقع شدہ است یا نہ وبشق اول قران شریف را ناقص توان گفت یا کامل جواب تحریف جامع القران بلکہ محرق ومحرف فرقان در نظم قران یعنی ترتیب آیات از کلام مفسرین فریقین وعنوان نظم قران مستغنی عن البیان وہمچنین نقصان بعضی آیات واردہ در فضیلت اہلبیت علیہم السلام مدلول قراین بسیار وآثار ات بیشمار چنانچہ از در منثور سیوطی ثابت میشود کہ اصل کریمہ

کفی اللہ المومنین القتال کفی اللہ المومنین القتال بعلی ابن ابیطالب بودہ
ونیز یاایہا الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک ان علیا امیر المومنین
بودہ پس ہرگاہ کہ نقصان قرآن قطع نظر اقوال شیعان از کلام خود شیعان
ثابت باشد پس در تحریف عثمان چہ شک فان فی العیان غنیۃ عن البیان
عیان راچہ بیان لکن ازین نقصان اصل قران لازم نمی آید غایت
الامر انیکہ جامع القران بوجہ نقصان جبلی خود تنقیص در جمع و تالیف
کردہ باشد ولا ریب فیہ کما ان کمال اصل القرآن الفہ لاشک لعتبرہ
ولاریب فیہ سید علی محمد ۱۲۶۳ **سوال** از علماء اہلسنت بتصریح سابق
الجواب اعتقاد اہلسنت آنست کہ قران شریف من اولہ الی اخرہ
بجمیع سور و آیات و حروف و الفاظ متواتر و محفوظ بحفاظت حضرت حقسبحانہ
است ازان قدر کہ حضرت حقسبحانہ فسخ تلاوت و تبدیل و محو و اثبات
در حالت حیات شریف جناب سرور کائنات صلی اللہ علیہ وآلہ
وسلم فرمودہ وقت قرب وفات شریف اتمام نعمت و اکمال دین
نمودہ بود و ہرگز ہیچگونہ تغیر و تبدل و کمی و بیشی و تحریف و تصرف بشری
را دران دخل ممکن نیست و قائل دخل تحریف و تصرف بشری بزیادت
و نقصان بعد زمان جناب سرور انس و جان صلی اللہ علیہ وسلم کافر است
بالاجماع پس در جواب بالا کہ مجتہد مذکور اقرار وقوع تحریف نمودہ معتقدین
اینعقیدہ کافر محض اند و انچہ باوجود اقرار تغیر و تبدل و تحریف و تصرف
از اثبات نقصان در قرآن گریز مینماید ازین خدعیت باطل از حکم
کفر نجات حاصل نتواند شد اما انچہ ادعا تسلیم و اتفاق فریقین می نماید
پس تغلیط جہال است و بس مذہب اہلسنت اگرچہ معروف و مشہور است

است اما عدم اطلاع مجتہد مذکور بر آن جای تعجب نیست جای تعجب
آنکہ اعتقادات صدوق طائفہ و دیگر اکابر خود ندیدہ کہ برای ہمین
روز سیاہ خاک بر کتب مصحح و مسلمہ خود انداختہ انکار از وقوع تحریف
ساختہ اند گو روافض حال خواہ مخواہ باعتقاد وقوع تحریف کفر الیونجا
می نمایند و تفصیل این مسئلہ و دفع جملہ شبہات در دیگر کتب موجود دیونجا
حسب مرام سائل بر ہمین قدر کفایت نمودہ آمد پس حکم شرعی آنکہ
مناکحت بمعتقدین عقیدہ تحریف حرام محض و اقتدا بنماز باوشان باطلست
و دلائل جملہ مسائل از اقوال ائمہ دین چیزی در رسالہ ردروافض کہ سابقاً
مطبوع شدہ منقول گشتہ دریجا موافق استدعاء سائل صرف
بر حکم کفایت کردہ شدہ کتبہ الفقیر الحقیر عبد القادر محب الرسول ابن مولیانا
فضل الرسول الحنفی القادری البدایونی محب الرسول عبد القادر ۱۲۸۸ الجواب صحیح نور احمد
الجواب صحیح محب احمد الجواب صحیح فضل احمد الجواب صحیح محمد فصیح الدین عباسی
الجواب صحیح محمد فضل المجید فاروقی الجواب صحیح علی احمد الجواب صحیح محمد جمیل الدین
احمد قادری **مسئلہ** ہشتم اینکہ فرقہ ناصبی یعنی اہل سنت بموجب
مسائل و عقائد مسلمہ شان در مذہب مالیغنی نزد جمہور علماء امامیہ رحمہم اللہ
علیہم اجمعین مسلم اند و نماز خلف ایشان و مناکحت با آنہا درست
است یا نہ بینوا و توجروا **الجواب** بباید دانست کہ اہل سنت بظاہر
اقرار شہادتین و دیگر شعائر اسلام دارند و بباطن منکر آن می باشند
واگر نہ ممکن نبود کہ باوجود تواتر حدیث نصبہ وغیرہ ایذا و اضرار و آزار
اہلبیت عموماً و جناب سیدہ خصوصاً از ایشان سرزد گردد حالانکہ
صدور آن از صحاح بقینی و ضعاف و سقام حقیقی ایشان ہویدا و ظاہر

است اما عدم اطلاع مجتہد مذکور بر آن جای تعجب نیست جای تعجب
آنکہ اعتقادات صدوق طائفہ ودیگر اکابر خود ندیدہ کہ برای ہمین
روز سیاہ خاک بر کتب مصحح ومسلمہ خود انداختہ انکار از وقوع تحریف
ساختہ اند گو روافض حال خواہ مخواہ باعتقاد وقوع تحریف کفر الیوتجا
می نمایند وتفصیل این مسئلہ ودفع جملہ شبہات در دیگر کتب موجود دریں
حسب مرام سائل بر ہمین قدر کفایت نمودہ آمد پس حکم شرعی آنکہ
مناکحت بمعتقدین عقیدہ تحریف حرام محض واقتدا نماز باوشان باطلست
ودلائل جملہ مسائل از اقوال ائمہ دین چیزی در رسالہ ردروافض کہ سابقاً
مطبوع شدہ منقول گشتہ دریں موافق استدعاء سائل صرف
بر حکم کفایت کردہ شدہ کتبہ الفقیر الحقیر عبد القادر محب الرسول ابن مولیا
فضل الرسول الحنفی القادری البدایونی محب الرسول عبد القادر ۱۲۸۲ الجواب صحیح نور احمد
الجواب صحیح محب احمد الجواب صحیح فضل احمد الجواب صحیح محمد فصیح الدین عباسی
الجواب صحیح محمد فضل المجید فاروقی الجواب صحیح علی احمد الجواب صحیح محمد جمیل الدین
احمد قادری مسئلہ ہشتم اینکہ فرقہ ناصبی یعنی اہل سنت بموجب
مسائل وعقائد مسلمہ شان در مذہب مالیغنی نزد جمہور علماء امامیہ جمہم اللہ
علیہم اجمعین مسلم اند ونماز خلف ایشان ومناکحت باآنہا درست
است یا نہ بینوا وتوجروا الجواب بباید دانست کہ اہل سنت بظاہر
اقرار بشہادتین ودیگر شعائر اسلام دارند وبباطن منکر آن می باشند
واگر نہ ممکن نبود کہ باوجود تواتر حدیث بضعہ وغیرہ ایذا واضرار وازراے
اہلبیت عموماً وجناب سیدہ خصوصاً از ایشان سرزد گردد حالانکہ
صدور آن از صحاح بقینی وضعاف وسقام حقیقی ایشان ہویدا وظاہر

ونیز ثابت بقرائن کثیرہ چنانکہ شمہ ازان در تفسیر خود ذکر نمودہ ایم واحکام
جناب باری ہم منقسم بدو قسم است احکام شریعت ظاہری کہ منوط بر
ظاہر است مثل توارث و تناکح وغیرہ واحکام شریعت باطنی اخروی
کہ منوط بر بواطن امور و خفایای نیتہا است فان لکل امرء ما نوی ان خیرا
فخیر او ان شرا فشر وانما الاعمال بالنیات پس مقتضای مصلحت شرعیہ
وحکمت الہیہ آنست کہ در ین جہان حکم ایشان حکم ما باشد و در انجہان
حکم ایشان حکم مشرکین بالجملہ آغاز شان آغاز اہل ایمان و انجام شان انجام
وظاہر شان ظاہر اسلام و باطن شان باطن کفر نہ آنکہ مثل کسانیکہ ظاہر و
باطن مومن اند مثل مایان بالکلیہ محکوم علیہم بہ ایمان باشند و نہ مثل
کسانکہ ظاہر و باطن شان کفر است بالکلیہ محکوم بہ کفر باشند بلکہ حال شان
مصداق حال اطفال غیر ممیزین کفار است کہ آنہا بمودانی کل مولود یولد علی
فطرۃ الاسلام الحدیث از انسبکہ در زمان صبا از کفر و شرک مبرا اند محکوم بہ کفر و معاقب بان نمیتوانند شد
البتہ بہ تبعیت ابوین خود از انسبکہ ظاہر شان کفر است پس احکام ظاہریہ کفر و نوفی الجملہ مثل
نجاست وغیرہ بران مترتب خواہد شد الحاصل ہمچنان کہ اہل سنت اظہار اسلام
واضمار کفر میکنند ہمچنین احکام ظاہریہ شرعیہ شان است واحکام باطنیہ مثل باطن خبث والقذر و
بالقذورۃ ومہنیت مقتضای جمع بین الاخبار چہ مفاد حدیث بضعہ کفر ایشانست
ومقتضای بعض فقرات حدیث مناظرہ ہشتام با بعض اہل شام بحضور امام ہمام
حضرت جعفر صادق علیہ السلام اسلام شان است وجمع بین الاخبار مقتضی
حکم بکفر باطن و اسلام ظاہری ایشان است نہ حمل صنف حدیث ثانی بر احکام
واصلیہ و صنف اول بر احکام واقعیہ چہ در نفس تو انی اشعار بعدم صدور آنہا است
در خلال تقیہ البتہ احتمال حکم بطہارت ایشانرا مترتب بر تقیہ زبانی نمودن و جبوجیہ دارد

دارد وفاقا لعلامة الجواهر خلاصه اینکه اگر اشیا نرا از قبیل نجاسات معفو نشمرند
عجب نباشد کما عن بعض العلماء الظرفاء و در باب تناکح زن مومنه بامرد سنی اختلاف
است و احوط اجتناب است خصوصا در اوائل اری اگر اتفاقا عقد شود پس حکم
بفسخ نمیتوانند شد مگر احوط آنست که حتی الوسع معامله بخلع ساخته تحرز و تجنب از
نزدیکی او نماید و نماز پشت سر اشیان هیچگونه جائز نیست مگر انکه مبتلای تقیه شرعیه
باشد و الله اعلم سید علی محمد ۱۳۳۶ مولف عفی عنه میگوید درین مسئله که از مجتهد شیعه
سوال اقتداء نماز با اهل سنت و مناکحت باوشان نموده شده مجتهد
مذکور عجب تقریر پریشان تحریر آورده باوجودیکه در ابتدای جواب تصریح
نموده که در نیجهان حکم شان حکم ما باشد الخ با اینهمه در آخر جواب
بمقتضای آنکه دروغگورا حافظه نباشد در باب نماز میگوید نماز پشت سر اشان
هیچگونه جائز نیست الخ و در باب تناکح گفته احوط اجتناب است الخ حال اختلال
اینمقال پر ظاهر چه در دنیا هرگاه حکم اهلسنت مثل حکم شیعه قرار میدهد پس
بنای این تفریع بر کدام امری نهد مگر آنکه نسبت شیعه هم همین حکم اجرا نماید
تنبیه چونکه حال عقائد مجتهد حال که تمام روافض اینند یار مقلد آن
هستند معلوم گردیده لهذا بخدمت جمیع اهل سنت و جماعت عرض آنکه از
مناکحت با روافض باز آیند و حکم شریعت را بر رواج و قرابت مقدم دارند
و این مناکحت را که حرمت دران لازم است حرام شمارند و تهاون را دران
سهل نانگارند که قباحت عظیمه لاحق حال میگردد و قیاس رواج از منه سابقه که
مابین اهلسنت و روافض در هندوستان این رابطه مرعی بوده است هرگز
هرگز درین زمان روا ندارند که حال انقلاب در مذاهب روافض مثل آفتاب
عیان است قدماشان صراحة قائل تحریف قران شریف و دیگر

مسائل کفریہ بودند متوسطین شان قدری اصلاح نمودند چنانچہ ابن بابویہ انکار تحریف قرآن شریف نمودہ و نصیر طوسی از تکفیر خلفاء ثلثہ انکار ساختہ علی ہذا القیاس در دیگر مسائل ہم بسیاری از شیعہ تنزل بلیغ نمودند تا آنکہ بعض صرف در مسئلہ تفضیل نزاع داشتند و بس چنانچہ در ہندوستان کہ مذہب روافض رسیدہ ابتدای آن در ہمین وقت بودہ و چونکہ این اعتقادات کفر نبودند مناکحت بروافض آنزمان حرام نبودہ بدین جہت بلحاظ قرابت اتفاق مناکحت در سلف واقع شدہ حالانکہ لاحقین روافض مثل مقلدین مجتہد حال باز آن کفریات قدیمہ را معتبر انگاشتند و تحقیقات متوسطین خود ہم مانند ابن بابویہ و نصیر طوسی وغیرہ را غلط پنداشتند پس مناکحت با ایشان نمودن صاف و صریح از حرام و قبیح راضی بودن است درین مسئلہ کہ معاملہ حلال و حرام است احتیاط بلیغ از ضروریات اسلام است نہ آنکہ صرف برنہای رسم و رواج بر حکم شریعت تمت تعصب نہادہ از خرابی حال و مآل اندیشہ ننمایند دادولاد خود را خراب سازند و ما علینا الا البلاغ و آخر دعوانا ان الحمد للہ رب العالمین فقط

تمت

خاتمۃ الطبع

الحمد للہ والمنۃ کہ این رسالہ در بحث مذہب شیعہ و سنی موسوم بہ تکملہ در روافض مولفہ مولانا مقتدانا مولوی سید حسین حیدر صاحب حسینی قادری ماہروی حسب فرمایش مولوی صاحب ممدوح در مطبع صبیح صادق سیتاپور مملوکہ سید محمد صادق صاحب و کیل حسب الارشاد سید محمد جعفر حسین صاحب منصرم حملہ کارخانجات و برادر حقیقی مالک مطبع تاریخ بست و ہفتم ماہ فروری ۱۸۸۶ء باہتمام فرزند حسین منیجر طبع شد فقط

فاطمہ بنت اسد والدہ امام علی علیہ السلام

امام علی رضا علیہ السلام

امام حسن عسکری علیہ السلام

امام محمد تقی علیہ السلام

امام علی نقی علیہ السلام

امام حسن علیہ السلام

امام حسین علیہ السلام

حضرت قاسم علیہ السلام

حضرت علی اکبر علیہ السلام

حضرت علی اصغر علیہ السلام